

مطالعه سیالات درگیر و رامان میکرواسپکترومتري آپاتيت جزيره هرمز

فريبا پاديار ، دانشجوي دکتری پترولوژی دانشگاه شهيد بهشتی ، مسئول آزمایشگاه ترمو بارومتري سازمان زمین شناسي ،
F_padyar@sbu.ac.ir
بهروز برنا ، مهندس معدن دانشگاه مانيل ، معاون اکتشاف سازمان زمین شناسي و اکتشافات معدني کشور
b.borna@gsi.ir
منصور قرباني، دکتری پترولوژی از دانشگاه شهيد بهشتي، عضو هیئت علمی دانشگاه شهيد بهشتي ،
m_ghorbani@sbu.ac.ir
وحیده علیزاده، فوق لیسانس زمین شناسي اقتصادي پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین شناسي
alizadeh.vahideh@gmail.com
ناصر جعفرزاده، دانشجوي فوق لیسانس فیزیک پزشکی، کارشناس آزمایشگاه رامان دانشکده فیزیک دانشگاه تربیت مدرس
naser.jafarzadeh@modares.ac.ir

چکیده :

شواهد زمین شناسي حاكي از سن پرکامبرين براي آپاتيت هاي هرمز مي باشد که با اکسيدهاي آهن قرمز رنگ، نمک، رسوبات ديگر و سنگهاي آذرین بخصوص نوع آلکان در کمپلکس هرمز همراه مي باشند. آپاتيتهاي هرمز بصورت بلورهاي يوهدرال و مجزا در نمکهاي هرمز همراه با اکسيد آهن يافت مي شوند.

بر اساس مطالعات میکروترمومتری سیالهای درگیر اوليه، دامنه دمای همگن شدن سیالات درگیر در نمونه‌های آپاتيت $117-564^{\circ}\text{C}$ (میانگین $= 367^{\circ}\text{C}$) اندازه‌گیری شده است. همچنین دامنه شوری در نمونه‌های آپاتيت $5.2-45\text{ wt\% NaCl equiv}$ می‌باشد. با توجه به دامنه گسترده دمای همگن شدن و دامنه گسترده شوری در سیالهای درگیر، می‌توان فرآیندهای جوشش و آمیختگی سیالات ماگمایی و جوي را از عوامل اصلی نهشت آپاتيت ها در نظر گرفت. همراهی سیالهای درگیر غنی از بخار و غنی از مایع از شواهد فرآیند جوشش در این آپاتيت ها است. بر اساس مطالعات رامان اسپکترومتري بالا بودن میزان $\text{CO}_2, \text{CH}_4, \text{N}_2$ و بویژه H_2S در فاز بخار و مقدار غیر متداول NH_3 در فاز مایع سیالات درگیر مي تواند بیانگر حضور يك محیط بسیار احیايي باشد. ترکیبات فوق همراه با بیشترین نرخ دمای همگن شدگی در سیالات درگیر آپاتيت که حدود $357-377^{\circ}\text{C}$ مي باشند بیانگر نقش فومرولهاي گازی و مواد فرار مراحل انتهایی يك فاز ماگمایی در مراحل انتهایی ریفتینگ باشد.

کلید واژه: (آپاتيت، هرمز، سیالات درگیر، آنالیز رامان اسپکترومتري، گاز آتشفشاني، ارتوماگمایی)

Abstract:

Geological evidence points to a Late PreCambrian origin for the Hormoz apatites associated with the red iron oxides, salt and other sedimentary and igneous rocks of the Hormoz Complex. . Apatite occurs as isolated crystals in the Hormoz Salt. Apatite is associated with Fe-oxide. Heating and freezing experiments were carried out on fluid inclusions in apatites. The temperature of homogenization varies between $117-564^{\circ}\text{C}$ (mean= 367°C) in apatites. Salinities varies between $5.2-45\text{ wt\% NaCl equivalent}$ in apatites.

The wide range in Th and salinity can be explained by boiling and fluid mixing. Boiling is supported by The coexistence of liquid- and vapor- rich inclusions. Raman spectras of the gas phase show high content of $\text{CO}_2, \text{CH}_2, \text{N}_2$ and particular H_2S , and Raman spectras of the liquid show non-conventional content of NH_3 . This feature is indicate the existence of a high reduction environment.

These compounds with the highest rates of homogenization temperatures ($357-377^{\circ}\text{C}$) of fluid inclusions for apatite that is indicative of gaseous and volatile role during late stages of a magmatic phase during the late stages Rifting.

Keywords: (Apatite, Hormuz, Fluid inclusion, Raman microspectrometry, Fumarole, ortomagmatic)